

Муниципальное общеобразовательное казенное учреждение
средняя общеобразовательная школа села Адзитарово
муниципального района Кармаскалинский район
Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО

на заседании

ШМО учителей
нач. классов

Ф.И.О. Якупова З.С.

№ протокола 1

«28» августа 2015г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора

по УВР

Кинзягулова В.Ш.

«28» августа 2015г.

УТВЕРЖДАЮ

Директор школы

Диваева Р.В.

Приказ № 701

«1» сентября 2015г.

Рабочая учебная программа
по башкирскому языку
во 2 классе на 2015-2016 учебный год

Разработал
учитель высшей категории
Якупова Зухра Салимьяновна

Адзитарово

АҢЛАТМА ЯЗЫУ

Был эш программаһы

- “Рәсәй Федерацияһында белем алыу тураһында” Федераль законына, 29.12.2012 № 273-ФЗ
- “Рәсәй Федерацияһының икенсе быуын Федераль дәүләт хөкүмәт стандарттарына”, 6.10.2009 г. №373 (Рәсәй Мәғариф министрлығы приказы 26.11.2010 N 1241, 22.09.2011 N 2357, 18.12.2012 N 1060, 29.12.2014 N 1643)
- дөйөм белем биреү учреждениеларында кулланыу өсөн Башкортостан Республикаһының Мәғариф министрлығы тарафынан тәкдим ителгән укыу әсбаптары исемлегенә, 31 март 2014 йыл № 253
- Атиетәр дөйөм белем биреү мәктәбенә башланғыс белем биреү программаһына
- мәктәптең 2015-2016 укыу йылы өсөн укыу планына **таянып төзөлдө.**

Дәрәслек:Толомбаев Х.А., Дәүләтшина М.С. Башкорт теле: Укытыу рус телендә алып барылған мәктәптәрҙең 2-се класы укыусылары өсөн дәрәслек. – Өфө : Китап, 2012.

Программа кимәле: базис.

Укыусылар өсөн тел буйынса укыу- укытыу методик комплекты

Толомбаев Х.А., Дәүләтшина М.С. Башкорт теле: Укытыу рус телендә алып барылған мәктәптәрҙең 2-се класы укыусылары өсөн дәрәслек. – Өфө: Китап, 2012.

УКЫУ ПРЕДМЕТЫНА ДӨЙӨМ ХАРАКТЕРИСТИКА

Эш программаһы Башкортостан Республикаһы Мәғариф министрлығы тарафынан расланған «Башкорт теленән программа» (Укытыу рус телендә алып барылған мәктәптәрҙең I-IX кластары өсөн) нигезендә төзөлдө. Төзөүселәре Толомбаев Х. А., Дәүләтшина М.С., Ғәбитова З. М., Усманова М. Г.- Ижевск: «Книгоград», 2012.

Башкортостан Мәғариф Министрлығы тарафынан тәкдим ителгән программа И.Ш.Мөксинөв исемендәге муниципаль бюджет дөйөм белем биреү гимназияһының «Укыу планы»на ярашлы рәүештә тормошқа ашырыла.

Программа йөкмәткеһе 3 йүнәлештә төзөлгән.

1. Балаларҙы һөйләшергә өйрәтеү мөһим бурыс.
2. Тел менән әҙәби материал бергә кушып өйрәнелә(интеграция).
3. Лингвистик һәм әҙәби күренештәр, укыу материалы нигезендә, практик кулланыу максатынан сығып өйрәнелә(коммуникатив йүнәлеш).

Максаттар һәм бурыстар.

Башкорт теленә өйрәтеү буйынса 2-се класс укыусылары алдында түбәндәге бурыстар куйыла:

1. 1-се класта өйрәнелгән материалдарҙы телмәрҙә кулланыу.
2. Тәкдим ителгән темалар буйынса балаларҙың һүзлек составын арттырыу, телмәр күнекмәләрен камиллаштырыу. Балаларҙың оптималь укыу күнекмәләрен үстөрөү.
3. Ситуациялар, темалар буйынса һораулар биреү, шул һорауларға һүрәт, картина, текст нигезендә ижади яуап бирә белеү.

4. Темаға тап килгән шиғырҙар ятлау, йырҙар өйрәнеү һәм башкарыу, экскурсияларҙа, уйындарҙа катнашыу, концерттар әҙерләү һәм сығыш яһау. Һәр осраҡта ла телмәр төҙөү иғтибарға алына.

5. Әйтелеш катмарлы булмаған һүҙҙәрҙе, ябай һөйләмдәрҙе тәүҙә күсереп, шунан яттан яҙыу.

6. Һәр тема буйынса эш барышында тыуған Республика менән танышыуҙы дауам итеү.

7. Башҡорт халқына, тарихына, Башҡортостан тәбиғәтенә, сәнғәтенә, әҙәбиәтенә ихтирам тәрбиәләү.

Башҡорт теле курсында предмет яҙамында түбәндәге үсеш юлдары тормошҡа ашырыла:

1. предмет кимәлендә белемгә эйә булыу;

2. укыу техникаһын үстөрөү, текстарҙы анализлау юлдарына эйә булыу;

3. язма һәм һөйләү телмәренә эйә **булыу**;

4. тел тураһында бел ем алыу һәм системалаштырыу;

5. орфография һәм пунктуацияны өйрәнеү;

6. башҡорт теленең тәрбиәүи потенциалын кулланыу;

7. телдә тойомлауҙы үстөрөү.

Фонетика һәм графика

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы түбәндәге компетентлыҡка эйә була:

-өндәрҙе һәм хәрефтәрҙе айырыу;

-өндәргә характеристика биреү:һузынҡылар (нәзек һәм калын, басымлы һәм басымһыз); тартынҡылар (яңғырау һәм һаңғырау, парлы һәм парһыз);

-башҡорт алфавитында хәрефтәрҙең урынлашыу тәртибен һәм уның әһәмиәтен үзләштерөү (һүҙҙәрҙе билдәле тәртипкә килтерөү, алфавит яҙамында кәрәкле мәғлүмәт эзләү һ. б.).

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы бирелгән схема буйынса өн-хәреф анализын эшләргә өйрәнеү һәм уның дөрөс булыу-булмауын тикшерөү мөмкинселегенә эйә булырға тейеш.

Орфоэпия

Укыусы өйрәнергә мөмкинселек ала:

-башҡорт теленең нормаларын үтән укыу һәм һөйләү, әңгәмәселәренә телмәрендә был нормаларҙың үтәләшен баһалау (программала бирелгән күләм кимәлендә);

-белмәгән осраҡта һүзлектән йәки дәрәжәлектән дөрөс әйтелеш нормаларын үз аллы табыу йәки укытыусыға мөрәжәғәт итеү.

Һүз составы

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы түбәндәге компетентлыҡка эйә була:

-үзгәрмәүсә һәм үзгәрөүсә һүҙҙәрҙе айырыу;

-тамырҙаш һүҙҙәрҙе һәм һүз формаларын таныу;

-һүҙҙәрҙә тамыр, яһаусы һәм үзгәртеүсә ялғауҙарҙы табыу.

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы һүҙҙәрҙе составы буйынса тикшерә белергә, анализ яһарға өйрәнеү мөмкинселегенә эйә була.

Лексика

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы түбәндәге компетентлыҡка эйә булырға тейеш:

-һүҙҙең мәғәнәһен дөрөсләү, кәрәк булған һүҙҙе айырып алыу;

-һүззең мәғәнәһен текст буйынса йәки аңлатмалы һүзлек буйынса дәрәсләү

Укыусы **өйрәнергә мөмкинселек ала:**

-бер төрлөлөктән азат булыу максатында тейешле синонимдарзы табыу һәм кулланыу;

-сағыштырыу һәм теүәл характеристика биреү өсөн антонимдар кулланыу;

-текстағы телмәрзә кулланылған тура һәм күсмә мәғәнәле һүззәрзе таныу;

- ябай фразеологик берәмектәрзең мәғәнәһен аңлау һәм уларзы телмәрзә кулланыу;

-һүззәрзе урынлы йәки урынһыз кулланыузы баһалай белеү;

-аралашыу мәсьәләһен урынлы хәл итеү максатында тәкдим ителгән һүззәрзең тейешлеһен һайлал алыу.

Морфология

Башланғыс класты тамамлаусы укыусы түбәндәге компетентлыкка эйә булырға тейеш:

-исемдең һанын, затын, килешен, һөйләмдәге урынын билдәләү, исемдәргә морфологик анализ яһау;

-сифаттарзың төрөн, дәрәжәһен билдәләү, уларға морфологик анализ яһау;

-кылымдың грамматик билдәләрен: һөйкәләшен, заманын, затын билдәләү, морфологик анализ яһау;

-рәүештәрзең грамматик билдәләрен таныу: үзгәрмәүсә һүз төркөмөн, төрөн, дәрәжәһен белеү;

-алмаштарзың грамматик билдәләрен таныу: һанын, затын;

-һандарзың грамматик билдәләрен белеү: төрөн, төркөмсәләрен һ. б.

«БАШКОРТ ТЕЛЕ» ПРЕДМЕТЫНЫҢ УКУУ ПЛАНЫНДА УРЫНЫ

Базис укыу планына ярашлы, Рәсәй Федерацияһының дөйөм белем биреү мәктәптәрендә «Башкорт теле» предметын өйрәнеүгә башланғыс класта бөтәһе 70 сәғәт бүленә. Азнаһына 2 сәғәт (35 азнаһан сығып).

УКУУ ЙӨКМӨТКЕҢЕНЕҢ КИММӨТТӘР ЙҮНӘЛЕШЕ

Башкорт телен өйрәне һөзөмтәһенең бер йүнәлеше булып башланғыс класс укыусылары тарафынан рухи киммөттәрзең системаһын төшөнөү һәм үзләштереү тора. Башланғыс кластарза әсә теле дәрестәрендә түбәндәге **рухи киммөттәргә** игтибар бүлеү мотлак.

Изгелек киммәте - үзенде һанап бөтөргөһөз бәйләнештәр-зән торған донъяның бер өлөшө итеп тойоу, кешеләрзең тел ярзаһында бер-береһе менән бәйләнеше эзәплелекте таныуға нигезләнеуен аңлау.

Аралашыу киммәте - аралашыузы йәмғиәттең, мәзәниәттең әһәмиәтле бер өлөшө итеп таныу.

Матурлык (гармония) киммәте — башкорт теленең матур, яғымлы халык байлығы булыуын аңлап үзләштереу.

Хезмәт һәм ижад киммәте - хезмәт кешелек йәшәйешенең төп шарты, халате булыуын кабул итеу. Хезмәткә һөйөү тәрбиәләүзә укыу эшмәкәрлегенең әһәмиәте зур. Укыу эшмәкәрлеге барышында ойошканлыкка, үзаллылыкка, яуаплылыкка, хезмәтте һөйөргә өйрәнергә мөмкин икәнлеген аңлау.

Илһөйәрлек киммәте - үз телеңде һәм халкыңды хөрмәт итеу, халықтың йолаларын, ғөрөф-ғәзәттәрен өйрәнеү, ғаилә, ил алдында бәләкәйзән үк яуаплы булыузы тойоп үсеү.

Кешелеклелек киммәте - үзең һәм башкалар өсөн яуаплылык тойон үсәү, кешенең йәшәү урыны булған тәбиғәттә һаклау кәрәклеген аңлау.

БАШКОРТ ТЕЛЕН ҮЗЛӘШТЕРЕҮҮЗЕҢ ШӘХСИ, МЕТАПРЕДМЕТ ҺӘМ ПРЕДМЕТ ҺӨЗӨМТӘЛӘРЕ

Яңы стандарттарға ярашлы укыу сифатын өйрәнгәндә, йәғни тикшерәү процесында, түбәндәге һөзөмтәләр күзаллана:

8. шәхси үсеш кимәле;
9. метапредмет кимәле;
10. предмет буйынса белем кимәле.

Шәхси үсеш кимәле. Баланы шәхес итеп үстерәү, кешелек сифаттарын тәрбиәләү. Уны үз аллы үсешкә, камиллашыу оҫталығына өйрәтәү. һөзөмтәлә укымышлы, үз еренең, иленең, халкының киммәттәренә төшөнгән, уны һанлаган һәм һаклаган, яклаған социум итеп формалаштырыуға башланғыс нигез һалыу.

Метапредмет кимәле. Универсаль эш төрзәренә өйрәтәү: танып беләү, ойоштороу һәм коммуникатив эшмәкәрлек, йәғни баланы үз аллы укырға, белем алырға өйрәтәү.

Универсаль эш төрзәренә өйрәтәү: танып беләү, шәхси, ойоштороу һәм коммуникатив эшмәкәрлек. Шәхси эшмәкәрлек баланы укымышлы һәм аңлы шәхес итеп үстерәү. Эшмәкәрлектә уның тормош һәм кешелеклелек киммәттәрен, әхлаки һәм мораль нормаларзы аңлап кабулитеүеп, әйләнә- тирәләге күренештәргә һәм вакиғаларға шәхси карашын формалаштырыуға йүнәлтәү.

Ойоштороу эшмәкәрлеге танып беләү процесы менән идара итеүзе күз уңында тотә: эшмәкәрлектә күзаллау, планлашты- рыу, башкарыу, тикшерәү, үзгәрештәр индереү һәм баһалаузы үз әсенә ала.

Танып беләү эшмәкәрлеге тейешле мәғлүмәттә эзләп табыу һәм анализлаузы, проблемаларзы хәл итеү юлдарын эзләүзе һәм кулланыузы тәмин итә.

Аралашыу эшмәкәрлеге белем алыу процесында арала- шырға өйрәнеүзе ойоштороу ға йүнәлтелгән. Ул башка кешеләрзе тыңлай беләү һәм аңлаузы, мәғлүмәттә теүәл тапшырыузы үз әсенә ала.

Предмет кимәле. Укыу предметын өйрәнеүзә яңы белем үзләштерәү, уны эшкәртеү һәм кулланыу өлкәһендә тейешле тәҗрибә туплау.

УКЫТЫУ ПРЕДМЕТЫНЫҢ ТӨП ЙӨКМӘТКЕҢЕ

Башкортостан - тыуған илем

Тыуған төйәк, үзөбез йәшәгән урын тураһында әңгәмәләр үткәрәү, әсәрзәр укыу. Алфавит. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрә һәм хәрәфтәрә, уларзы дөрөс әйтергә һәм язырға өйрәнеү.

Һаумы, мәктәп!

1 сентябрь – Белем байрамы. Белем алыу, мәктәп тураһында әсәрзәр укыу, әңгәмәләр үткәрәү. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрә һәм хәрәфтәрә. Уларзың дөрөс әйтелеше һәм язылышы.

Йәмле йәй үттә

Башкортостандағы йәйге тәбиғәт, уны һаклау, балаларзың йәйге ялы һәм эштәрә тураһында әсәрзәр укыу, һөйләшеүзәр.

Башкорт телендә ижектәр. Сингармонизм. Йо-Йө, йе, йү, йы, йә өн кушымсалары (әйтелеше һәм язылышы). Һүззәрзе юлдан-юлға күсерәү.

Көлә-көлә көз килә

Башкортостанда көзгө тәбиғәт, кешеләрҙең көзгө эштәре, өөштар һәм йәнлектәрҙең тормошо тураһында хикәйәләр, шиғырҙар, мәкәлдәр. Мәкәлдәр, йомактар, рәссамдарҙың картиналары. Әңгәмә.

Башкорт теленең тартыңкы өндәре һәм хәрәфтәре, уларҙы дөрөс әйтеү һәм языу. К-Ғ, К-Г, П-Б өндәренең сиратлашыуы.

Кеше эше менән матур

Оло кешеләрҙең, балаларҙың тормошо һәм эштәре, һәйбәт сифаттары хақында хикәйәләр, әкиәттәр, шиғырҙар уҡыу һәм һөйләү. Мәкәлдәр.

Башкорт телендә һөйләмдәрҙең интонацион төрҙәре һәм уларҙа тыныш билдәләренең куйылышы.

Тарих биттәренән

Башкорт халқы тарихынан хикәйәләр. Башкорт халқының элекке тормошо, азатлыҡ өсөн көрәше, халкыбыҙҙың күренекле шәхестәре тураһында әсәрҙәр уҡыу һәм һөйләү. Халыҡ тормошона бағышланған әҙәби монтаждар һәм кисәләр әҙерләү һәм үткәрәү.

Салауат Юлаев, Зәки Вәлиди, Муса Мортазин тураһында авторһар эшкәртмәһендәге материалдар.

Башкорт телендәге үзенсәлекле тартыңкылар, дифтонгылар менән эшләү. Уларҙы дөрөс әйтергә һәм язырға өйрөнөү.

Бурай-бурай карҙар яуа...

Башкортостанда кышкы тәбиғәт, балаларҙың кышкы уйындары һәм эштәре тураһында хикәйәләр, әкиәттәр, шиғырҙар уҡыу һәм һөйләү. Тәбиғәттә күзәтеү, йәнлектәрҙең һәм үсемлектәрҙеү тормошо менән танышыу. Яңы йыл байрамы, уға әҙерлек.

Башкорт телендә басым үзенсәлектәре. Һөйләмдәрҙең интонацион төрҙәре, уларҙа һүззәр тәртибе һәм тыныш билдәләрен кабатлау һәм нығытыу.

Безҙең ғаилә

Ата-әсәләр, туғандар, уларҙың эштәре, хәстәрҙәре. Ата-әсәләрҙе зурлау, ололау, хөрмәтләү, балаларҙың ғаиләләге эштәре хақында хикәйәләр, мәкәлдәр, шиғырҙар уҡыу, ятлау һәм һөйләү.

Ошо темаға авторҙар тарафынан эшкәртелгән өзөктәр.

Башкорт телендә үзенсәлекле һузыңкы һәм тартыңкы өндәр. Текста һорау, хәбәр, өндәү һөйләмдәр. Уларҙа тыныш билдәләре, интонациялары.

Шанлы йылдар

Халкыбыҙҙың бөтә ил азатлығы, тыныслығы өсөн көрәше. Бөйөк Ватан һуғышында башкорт халқының, башкорт атлыларының каһарманлығы хақында шиғырҙар, мәкәләләр, хмкәйәләр уҡыу һәм һөйләү. Һалдаттарға бағышланған монтаж (фотоальбом) төҙөү. Һалдаттар, ветерандар менән орашыу.

Һүззәрҙең лексик мәғәнәһе. Уларҙың предметтарҙы, билдәләргә, эш-хәлдә, хәрәкәттә белдерәүе.

8 Март – катын-кыҙҙар көнө

Әсәйҙәр, өләсәйҙәр, апайҙар, һеңләләр тураһында шиғырҙар, хикәйәләр, мәкәләләр уҡыу һәм һөйләү. Әсәйҙәргә арнап монтаж әҙерләү, иртәлекләр үткәрәү.

Авторҙар эшкәртеүендә темаға карата гәзит-журнал материалдары.

Предметты белдереүсе һүзәрзең (исемдәрзең) яңғызлак, уртаклык, берлек һәм күплек мәғәнәләрен белдереүе. Шул мәғәнәләрге белдереүсе саралар (ялғаузар).

Ай Уралым, Уралым...

Башкортостан, уның үткәне, бөгөнгөһе тураһында шиғырзар, хикәйәләр, мәкәләләр укыу һәм һөйләү. “Тыуған республикам” темаһына материалдар йыйыу, альбом эшләү, монтаж әзерләү һәм сығыш яһау.

Предметты белдереүсе һүзәрзең вақыт, урын, әйәлек, йүнәләш һ.б. мәғәнәләрге белдереүе. Шул мәғәнәләрге белдереүсе саралар (ялғаузар).

Әкиәттәр

Башкорт халқының тормошо, кәсебе, кешеләрзең якшы һәм насар сифаттары, туғанлык һәм дуслык хақында халык ижады әсәрзәре: әкиәттәр, мәкәлдәр, йомактар, риүәйәттәр һ.б.

Эш-хәлдә, хәрәкәтте белдереүсе һүзәрзең (кылымдарзың) мәғәнә үзенсәлектәре. Берлек һәм күплек, вақыт мәғәнәләрен белдереүсе саралар(ялғаузар).

Яз килә еремә...

Тәбиғәттә язғы күренештәр, коштар, үсемлектәр, балаларзың, шулай ук ололарзың язғы эштәре тураһында әсәрһәр укыу һәм һөйләү.

Темаға карата авторзар эшкәртеүендәге мәкәләләр.

Предметтың билдәһен белдереүсе һүзәр (сифаттар).

Уларзың мәғәнәне төрлө кимәлдә, шулай ук башка билдәләр менән сағыштырып күрһәтә алыуы. Мәғәнәләрге белдереүсе саралар(ялғаузар).

Кешеләрзең хезмәт емеше – икмәк, уның кәзәре тураһында әсәрзәр укыу. Уға һаксыл караш тәрбиәләү. Икмәккә арналған иртәлек үткәреү.

Темаға бағышлап авторзар эшкәртеүендәге мәкәләләр.

Эш-хәрәкәтте процессты бедереүсе һүзәрзең (кылымдарзың) мәғәнә –зенсәлектәрен (заман, һан, зат) кабатлау һәм нығытыу.

Башкортостанда язғы тәбиғәт , уға һаксыл караш, язғы байрамдар, экология мәсьәләһенә кағылышлы әсәрзәр укыу зәм һөйләү.

Эш-хәрәкәтте белдереүесе һүзәрзең мәғәнә үзенсәлектәрен кабатлау, тәрәнәйтәү.

Йәйзең йәмле көндәрендә...

Башкортостанда йәйге тәбиғт, ололарзың һәм балаларзың йәйге эштәре, ялы тураһында хикәйәләр, шиғырзар, мәкәләләр укыу һәм һөйләү. Тәбиғәткә экскурсия, походтар ойоштороу.

Авторзарзың тема буйынса эшкәрткән материалдары.

Предметтың атамаларын, билдәләрен, эш-хәрәкәтте белдереүсе һүзәр. Уларзың мәғәнәләре. (Кабатлау һәм нығытыу).

ТЕМАТИК ПЛАН

		УУЭ			Дата план буйынс а	Үткәр еү датаһ ы	Искәрм ә
№	Дәрес темаһы	предмет	метапредмет	шәхси			
Башкортостан-тыуған илем							
1	Башкорт теленең алфавиты	Бер береһе менән аралашырға, тыңларға, һөйләшергә өйрәнеү	Һораузар биреү, уларға яуап эзләү, башка укуысыларҙы ихтирам менән тыңлай белеүгә теләк уятыу.	Тыуған ергә, башкорт теленә карата һөйөү хисе	02.09		
2	Башкорт теленең алфавиты				07.09		
3	Хәреф һәм өн				09.09		
4	Р.Ғабдрахманова. Ил төкөрһә- күл була				14.09		
Һаумы,мәктәп							
5	Нәзек һәм калын һүзәр	Тема буйынса һөйләмдәр төзөй белеү.	Мәктәп темаһы буйынса һүзәрҙе үзләштереү.	Үз мәктәбең тураһында һөйләргә белеү.	16.09		
6	Р.Ниғмәти. Теләк				21.09		
7	Һузынғы һәм тартынғы өндәр				23.09		
8	Х. Түләкәев Тәүге көн				28.09		
Йәмле йәй үтте							
9	Яңғырау һәм һаңғырау	Кластағы предметтарҙың атамаларын өйрәнеү.	Көндәлек тормошта уларҙы кулланырға белеү.	Тема буйынса күнегеүҙәр эшләү, йомактар сисеү.	30.09		
10	С.Кудаш. “Хуш,йәшел йәй”				05.10		
11	Контроль эш				07.10		
12	Күсереп язуу				14.10		
13	Йо,йө,йе.йү,йо хәреф кушымсалары				19.10		
14	Г.Юнысова. Бәпкәләр				21.10		
15	Ижек				26.10		
16	Һүззе ижеккә бүлеү				28.10		
17	Һүззе ижеккә бүлеү юлдан юлға күсереү				09.11		
Көлә-көлә көз килә							
18	Ф.Рәхимғолова. Сентябрь килде	Башкортостанда, үзөбөз йәшәгән төйәктә көз,	Көн торошона бәйлә һүзәрҙе дөрөс кулланыу,	Мизгелдәр торошона бәйлә	11.11		
19	Ғ. 3. К. Ҙ. Ҙ. Һ. Тартынғы өндәрә				16.11		
20	М.Дилмөхәмәтов. Бәхетле көн				18.11		

21	М.Дилмөхәмәтов. Көзгө йәйҗор	кыш, яз, йәй мизгелдәре, уларзың билдәләре.	телмәр күнекмәләрен үстәреү, һөйләм төрзәре.	һүззәрзе дөрөс кулланыу, телмәр күнекмәләрен үстәреү, һөйләм төрзәре.	23.11		
Кеше эше менән матур							
22	Һин ни эшләр инең?	Укыу эшмәкәрлеге, укыу әсбаптары, уларзы бөхтә тотоу.	Көн режимы,тазалык , йыйнаклык.	Башкортостан да, үзебез йәшәгән төйәктә көз, кыш, яз, йәй мизгелдәре, уларзың билдәләре.	25.11		
23	Контроль эш				30.11		
24	Күсереп языу				02.12		
25	Якшылыкка якшылык А.Йәғәфәрова. Һөйләм азағында тыныш билдәләре				07.12		
26	А.Йәғәфәрова. Тәүәккәл				09.12		
Тарих биттәренән							
27	Башкортостан. З.Биишева	Кейем исемдәрен үзләштерәү, элек өйрәнгәндәрзе искә төшөрөү.	Мизгелдәргә ярашлы балаларзың эштәре, уйындары тураһында һөйләшеүзәр, әсәрзәр укыу, мәкәлдәр, һынамыштар менән танышыу	Ғаилә ағзалары, уларзың үзеңә туғанлык мөнәсәбәттәр е.	14.12		
28	Башкортостан. З.Биишева. Уйзар				16.12		
29	З.Вәлиди “Актамыр”				21.12		
30	З.Вәлиди “Актамыр”				23.12		
Бурай-бурай карзар яуа							
31	Башкортса һүззәрзә басым	Башкорт телендәге бойорок, теләк һөйкәләше формаларын практик	Телмәр күнекмәләрен камиллаштырыу.	Телмәр күнекмәләрен камиллаштырыу.	28.12		
32	Е.Кучеров. Кышты нисек үткәрәләр?				18.01		
33	Башкорт телендә басымдың үзенсәлектәре				20.01		
34	Башкорт телендә басымдың үзенсәлектәре				25.01		

		үзләштерерү.Әзәп леле к нормаларын белдерерүсе һүззәр					
Безең ғаилә							
35	Ғ.Ғүмәр. Әсәйемә окшармын	Башкорт теленәң үзенсәлекле өндәрә һәм хәрәфтәрә. Хат языу.	Телмәр күнекмәләрен камиллаштыр ыу.	Телмәр күнекмәләре н камиллашт ырыу.	27.01		
36	Ғ.Ғүмәр. Әсәйемә окшармын				01.02		
37	Хәбәр, һорау, өндәү һөйләмдәр				03.02		
38	Хәбәр, һорау, өндәү һөйләмдәр, уларзың интонацияһы				08.02		
Шанлы йылдар							
39	Миңләләне Шайморатов	Исем, яңғызлык һәм уртаклык исемдәрҙе практик үзләштерерү, телмәрҙә кулланыу	Башкорт теленәң үзенсәлекле өндәрә һәм хәрәфтәрә.	Телмәр күнекмәләре н камиллашт ырыу.	10.02		
40	Миңләләне Шайморатов				15.02		
41	Һүззәрҙең предметты, билдане, эш- хәрәкәттә белдерерүе				17.02		
42	Һүззәрҙең предметты, билдане, эш- хәрәкәттә белдерерүе				22.02		
8 Март – катын-кыздар көнө							
43	М.Нагаев “Әсәләр”	Укыу йылы буйынса өйрәнелгәндәрҙе кабатлау, белгән дәрҙе кабатлау, белгән дәрҙе тәрәнәйтеү, һүзлектә байытыу.	Телмәр күнекмәләрен камиллаштыр ыу.	Хат языу.	24.02		
44	М.Нагаев “Әсәләр”				29.02		
45	Ф.Исәнғолов “Сер”				02.03		
46	Ф.Исәнғолов “Сер”				07.03		
Ай, Уралым, Уралым...							
47	М.Кәрим “Тыуған Башкортостаным”	Башкорт теленәң үзенсәлекле	Көн торошона бәйлә һүззәрҙе дөрөс кулланыу,	Укыу йылы буйынса өйрәнелгәндә	09.03		
48	М.Кәрим “Тыуған Башкортостаным”				14.03		

49	Предмет исемдәренен вакыт, урын, эйәлек мәғәнәләрен белдерүе	өндәре һәм хәрәфтәре. Хат язу.	телмәр күнекмәләрен үстәрәү, һөйләм төрҙәре.	рзе кабатлау, белгәндәрзе кабатлау, белгәндәрзе тәрәнәйтеү, һүзлектә байытыу.	16.03		
50	Предмет исемдәренен вакыт, урын, эйәлек мәғәнәләрен белдерүе				21.03		
Әкиәттәр							
51	Ата каз менән төлкө	Укыу йылы буйынса өйрәнелгәндәрзе кабатлау, белгән дәрзе кабатлау, белгән дәрзе тәрәнәйтеү, һүзлектә байытыу.	Көн торошона бәйлә һүзәрзе дәрәс кулланыу, телмәр күнекмәләрен үстәрәү, һөйләм төрҙәре.	Мизгелдәр торошона бәйлә һүзәрзе дәрәс кулланыу, телмәр күнекмәләрен үстәрәү, һөйләм төрҙәре.	23.03		
52	Ата каз менән төлкө				04.04		
53	Контрольәш				06.04		
54	Һүзлек диктант				11.04		
55	Хаталар өстөндә зш				13.04		
56	Әш-хәрәкәттә белдерүсә һүзәрзең мәғәнә үзенсәлектәре				18.04		
57	“Айыу ниңә койрокһоз калған?”				20.04		
58	“Һандуғас”				25.04		
Яз килде еремә							
59	Я.Хамматов “Яз башланды”	Башкортостанда, үзебез йәшәгән төйәктә көз, кыш, яз, йәй мизгелдәре, уларзың билдәләре	Исем, яңғызлык һәм уртаклык исемдәрзе практик үзләштерәү, телмәрзә кулланыу	Телмәр күнекмәләре һәм камиллаштырыу.	27.04		
60	Я.Хамматов “Яз башланды”				02.05		
61	Предметтың билдәһен белдерүсә һүзәр				04.05		
62	Предметтың билдәһен белдерүсә һүзәр				11.05		
63	Контроль диктант “Яз”				16.05		
64	Хаталар өстөндә зш				18.05		
Йәйзең йәмле көндәрәндә							
65	Контроль әш	Башкортостанда, үзебез йәшәгән төйәктә көз, кыш, яз, йәй мизгелдәре, уларзың билдәләре	Көн торошона бәйлә һүзәрзе дәрәс кулланыу, телмәр күнекмәләрен үстәрәү, һөйләм төрҙәре.	Телмәр күнекмәләре һәм камиллаштырыу.	23.05		
66	Һүзәрзең предмет билдәләрен төрлө микдарза һәм сағыштырып күрһәтәүе				25.05		
67	Ә.Вәлиди “Йәй етте”				30.05		
68	Ә.Вәлиди “Йәй етте”						
69	Халык әкиәттәре						
70	Йомғаклау						

УКЫТЫУ-МЕТОДИК КУЛЛАНМАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Укытыусының тел буйыса укыу- укытыу методик комплекты (комплексы): Башкорт телен укытыуза актив формалар һәм алымдар. Толombaев Х.А., Асанбаева Р.Р., Өфө, БМУИ, 2012.
2. Башкорт теле һәм әзәбиәтенән традицион булмаған дәресләр. // Баһауәтдинова М.И, Йәғәфәрова Ғ.Н., Өфө, Информреклама, 2003.
8. Башкирский язык для начинающих. Ф.Г. Хисамитдинова, З.Я. Шарипова, В.И. Хажин. Уфа, Баш. книжное изд-во, 1991.
9. Йәш укытыусыға ярзамға // Абуталипова Р.Ә. Өфө, Китап, 2003.
10. Н.А. Зайцев ысулы буйынса башкорт телендә тиз укырға өйрәтәү // Ш.Ш. Әхмәдиева. Өфө, Китап, 2001.
11. Сал Уралда – илдә бер ине. Өфө, БМКИ, 2004.
12. Телмәр һәм зиһен // Аслаева Р. Өфө, Китап, 2005.
13. Урыс мәктәптәренән башланғыс синифтарында башкорт телен укытыу үзенсәлектәре / Шарапов И.Ә. Өфө, Китап, 1997.
14. Урыс мәктәптәрендә башкорт телен укытыузы ойоштороу буйынса методик кәңәштәр // Ғәбитова З.М., Толombaев Х.А. Өфө, Китап, 2006.